

[Transcript] Forklart / Diktatoren Kim, Putins nye bestevenn

Nordkoreas diktator Kim Jong-un har vært på tur.

Fra sitt ensomme palass i hovedstaden Pyongyang hoppet han på det private tågesitt og tog turen til Rusland

for å besøke en av de få vennene han har i verden, Ladimir Putin.

Kanskje begynner følelsen å bli i en side, etter at Putin frø seg selv ut av verdens samfunnet med sin angrebskrig i Ukraina.

Men Kims tågtur er ikke bare et hyggelig vennebesøk til Ruslands leder, de to kan også hjelpe hverandre mot sine finder, mot oss.

Du er på forklart fra Aftenposten, en podkast der vi tar for oss en nyhet i hver episode.

I dag om hvordan møte mellom Putin og Kim kan være en trussel mot resten av verden.

Det er fredag 15. september, og jeg heter David Vekoli.

På søndag satte Kim Jung Onsen på tågesitt i Nordkoreas husstad Pyongyang, og la ut på en 20 timelange reise til Rusland for å besøke Ladimir Putin.

Dette er Aftenposten Rusland korrespondent P. Christian Åle.

Han har fulgt med på Kim Jung Onsen tågtur fra kontoret sitt i Moskva.

Tåget krystet grenser på tirsdag, og da fikk han en varm velkomst med orkestermusikk på Perongen.

Og onsdag møtte han sin ruiske kollega Ladimir.

Ja, det ble jo en veldig lang tur det her, tog flere dager å komme seg frem til slutt.

Hvorfor fløy gikk Kim Jung Onsen bare?

Det er jo riktigere om at de nordkoreanske diktatorne har flyskrekk. Hvertfalt farlig han satt av det, men Kim har fløyd flere ganger.

Men ofte når de nordkoreanske lederne reiser, så bruker de tåg.

Og han kom i et spesialbygget pansretåg, som Josef Stalinga til bestfaren hans.

Og det skal være svært lukseriøst med skinnstoler, syngende kvinneligkondektører og store mengder dyr fra hans kvinn.

Vi vet mest om dette tåget fra en bok som potens tidligere medarbeid skrev.

Farnans Kim kom til Rusland for 30 år siden.

Og denne medarbeider til poten, han fulgte med på reisen og skrev etter på en bok om dette her.

Og den sier mye om både reisen og hvordan disse diktatorne styrer landet sitt.

Den davaren diktatoren, han sparket sin nordkoreanske kjøkkensjef som han hadde på tåget ganske rast.

Og han krevte at Rusland måtte fly inn nye kjøkkensjefer.

Og han ble først fornøyd da han fikk San Peterses beste kjøkkensjef til å lage maten på tåget.

Og yngste generasjon Kim, som nå tok pansretåget til Rusland, er ikke kjent for å være mindre glad i luksus.

Han elsker viss nok sveitsisk ostkristalschampagne og hennes i konjakk.

Han er også en brutalt diktator.

Han er tredje generasjon som styrer landet, og han lever igjen enorm luksus.

For eksempel på det tåget han nå kommer til Rusland, mens befolkningen sulter.

Og det er tydelig at medarbeidene frykter ham.

Når han taler, så kan man se at de står rundt ham og noterer fabrik i notalt bøkker.

Og etterpå klapper de som gale.

Og det kan man å skjønne der, for hvis man havner i Kims unåde, så kan du fort bli drept.

Og Nordkorea, det er trolig det verste diktatur i verden.

[Transcript] Forklart / Diktatoren Kim, Putins nye bestevenn

Det er svært brutalt, lukket og isolert.

Da Kim endelig kom frem etter sin fire-dage-lange reise, var det for å møte Putin ved det som kalles var ståtskne kosmodrom, et romsenter for oppskjutning av raketter og satelliter.

Putin selv sier at Rusland vil hjelpe Kim med å bygge satelliter.

Og at det var derfor de var på denne utskjutningsbasen.

Men vi vet egentlig svært lite om hva de snakket om privat.

Det tror i midlertid amerikansk etterretning at de vet.

Det er ingen hemmelighet at Putin trenger ammunition til sin krig i Ukraina.

Noe som Kim har store mengder av.

Men det Kim skal ønske i det tur, kan bli en direkte trussel mot USA og resten av oss.

Under middagen mellom Putin og Kim, skrød begge ledere av de gode samtale og hvor bra samarbeidet fremover skulle bli.

Men kontakten mellom Rusland og Nordkorea er ikke noe nytt.

Så vet vi noen støttede regime aktivt etter at korealkrigene var over i 1953.

Men etter Sovits fall i 1991 så kjølnet forholdet noe.

Moskvaer i midlertid opprett holdt kontakten med regime, men har samtidig støttet seksjonene mot Nordkorea i FN.

Det er rett og skjeldt fordi Rusland har fryktet spredning av atomoppen.

Nordkorea er blitt sett på som en uforutsikbar og upolitelig partner.

Nå ser vi at krigen mot Ukraina, det tvinger Rusland inn i et tett partnerskap med Nordkorea.

De har jo også mye til Felles. Felles fint i USA, Beggeland har utsatt for tøffe seksjoner.

Beggeladere er mer isolert internasjonalt, og Beggeland er blitt svært avhengig av Kina.

Nå har de desparat behov for hverandre.

Hva er det Nordkorea har som Putin trenger nå?

Først og fremst ønsker Putin atleri-granater og pansvermesiler.

Rusland har stort behov etter mange måneder med krig, og Nordkorea har enorme lagre.

Dette er sovjetisk ammunition som passer perfekt til russiske kanoner.

Det er den samme typen som Rusland bruker.

Annivellig skal Pyongyang allerede ha forskynt Rusland med noe våpen, men det skal ikke være store mengler.

Det hevder i hvert fall amerikanske trettning.

Hva kan det betyfe for krigen i Ukraina, hvis Putin får påfyll av den ammunitionen som han trenger?

Expertene sier at selv om mengden øker, så vil det nok ikke spille en avgjørende roll i krigen mot Ukraina,

men det vil gjøre det lettere for Putin å fortsette denne utmattelseskrigen,

og det vil gjøre det enda tøffere for Ukrainerne.

Putins strategi er nemlig å prøve å holde på lenge nok til at vesten gir seg og stopper våpenstøtten til Ukraina,

og håper er at Kiv blir tvunget til å inngå en avtale på Ruslands premisser.

En ansidig av dette er hva det sier om Putin, at han nå er avhengig av Nordkorea.

Det her var sånne USAs utenrikstall som han svarte da han ble spurt om våperneveransen.

Så hva vil Kim ha tilbake for våpensalget?

Offisielt så vil han altså få hjelp med å skyte opp satellitter og utforske verdensrommet, men det skal ikke være alt.

[Transcript] Forklart / Diktatoren Kim, Putins nye bestevenn

Pandemien har satt Nordkorea i en svært vanskelig situasjon, offisielt så er det knapt noen døde, men reelt sett skal dødstande vært store, og Kim har stengt grensene, og de har blitt åpnet bare fra kort tid siden. I tillegg har avlingene i kjusjen, de skal være spesielt dårlig, og pandemien og disse dårlig avlingene har gjort at svært mange i Nordkorea er på rammen av sult. Derfor har det stort ofor mat, drivstoff og penger, og dette håper at han skal få fra sin nye beste bladimer Putin. Så humanitært støtte til en sultende befolkning, det høyer ut som en bra ting? Jo, det er veldig bra, men det er nok ikke alt han vil ha. Selv om befolkningen trenger mat allemest, så regner man med at Kim presser Putin hardt for å få mer teknologisk hjelp til landets atomoppet program. Nordkorea har gjort fremskritt, men de trenger ekspertise for å komme videre i dette programet, og de ønsker å utvikle atondrevne ubåter, det hedder i hvert fall amerikanske tretning. Hva skjer da hvis Nordkorea får atondrevne ubåter? Hvis Nordkoreanske ubåter dukker opp i USA's kyst og har atomraketer om bord, så blir Nordkorea virkelig en stor trussel. Og det samme blir hvis Rusland hjelper deg med å utvikle langtrekne besiler som kan nå husa. Så dette møte mellom to ensomme ledere er ganske viktig for oss rundt også. Nå skal det si så at Putin strengt at det ikke har lov til å kjøpe våpen av Nordkorea, og heller ikke hjelpe dem med å utvikle våpenprogram. Rusland har skrevet under på FN-sansjoner mot landet. Så er det en spørsmål om Putin bryr seg om FN-sansjoner? Det er godt spørsmål, det er kort å svare, er vel egentlig nei. Kringen mot Ukraina gjør at Ruslands omdøm i vesten ligger i ruiner. Det kan rettersatt ikke bli værre, og derfor tror jeg ikke de bryr seg så mye om det. Uansett så videre å forse å kjule denne bistam, til Nordkorea, og heltid benekte at de gjør det. I fjor så blockerte Rusland en ny FN-resursjon mot Nordkorea, og det var altså første gang de gjorde, og det viser at kriget mot Ukraina nå overstyrer alle andre hensyn i utrispolitikken i Rusland. Dette møte mellom Kim Jong-un og Radimer Putin. Det kan true både vesten og USA. Hva gjør de med dette? Hva kan de gjøre? USA og vesten truer med nye sansjoner og tiltak, planta alt mot Nordkorea, men i praksis tror jeg ikke det er så mye de kan gjøre for å stoppe dette. Hvordan påvirker dette besøke oss og verden rundt? Putin smøte mellom Kim har fått enormt mørksomhet her i statelige rusiske medier. Putin prøver å vise vesten at han kan skape trøbbler rundt i verden. Det mener i hvert fall uavhengig rusiske kommentatorer. Selv om Rusland heter at ikke vil bryte FN-sansjonene, så sier Putin rett ut at de to landene skal samarbeide militært. Han forstår at vesten forstår at dette kan bety at Rusland vil hjelpe Nordkorea med atomoppetprogrammet. Så han signaliserer at han er villig til å gjøre Nordkorea til et enda større problem hvis ikke vesten

[Transcript] Forklart / Diktatoren Kim, Putins nye bestevenn

går med på en avtal i Ukraina.

Et hett spørsmål er om vesten vi går med på Norslik og det er spørsmål nok.

Du har hørt en podkast fra Aftonposten. Det var Russland korrespondent Per Christian Åle som forklarte hvorfor møte mellom Putin og Kim er så viktig.

Lydende hørt er fra Nyhetsbyrået AP. Denne episoden er laget av synne søyhål igjen i Fjøland og meg David Vekoni.

Resten av forklart er Olaf Eggersvik og Anders Weberk.

Jeg heter Torbjørn Røv Isaksen, og i podkasten stoppverden forsøker jeg å komme litt unna alle overskiftene og alle kranglingen som foregår på som mange andre arenaer.

Vi åpner en flaske godt drikke og snakke med en interessant gest om et interessant tema. Og nå er vi tilbake med en ny sesong.

Stoppverden, hører du hos Podmi?